

Õpetaja kui kunstnik

EPL 9. X 96

Kes meist ei mäletaks oma kooliajast mõnda õpetajat, kelle tundides oli grammatika lihtsalt grammatika ega grammigi enam. Või matemaatika ei midagi rohkemat kui tavalised numbrid.

Samas oli koolitoas küllalt pedagooge, kelle tundidesse mahtus täiesti programmivälist vaimukust, fantaasiat, üllatavaid teadmisi ja isiksust. Midagi, mida ei kohusta ükski õppeplaan õpilastele jagama.

Nende antud tunnid ei tähendanud siiski lihtsalt distsipliinivaba lobisemist, mida lubades võinuks pedagoog odavat populaarsust koguda. Pigem olid need hästi lavastatud etendused eluteatris, mida ka tagapingiloodrid nautisid. Enamik teadusi pole ju nii igavad, et neid peaks igavalt edastama.

Varsaeas on sageli vorm ilmselt tähtsam kui sisu. Kuivalt õppekavasid järgides võib õpetaja ilma jääda hulgast tähelepanelikest kõrvadest, mida uuesti kuulama sundida on keerule.

Õpetajad, keda nimetatakse "maa soolaks," pole sugugi välja mõeldud. Miks rääkis minu kooli üks vanemaist matemaatikuist tunnis ka Lurichist, Keresest ja Adamsonist? Miks pidi käsitööõpetaja oma vabariigiaegset margikogu ka huviliste õpilastega jagama?

Miks sai meie laulmisõpetajast enamiku tüdrukute jaoks daamilikkuse ideaal ja eesti keele koolmeister oli ühtlasi hea korvpallur? Miks *our grand old English lady* koostas muuseas ka argooväljendite sõnastikku ja mängis reedeti bridži?

Selle eest ju ei maksta, ütleks mõni tänane pedagoog. Nagu muudaks suurem palk kõik õpetajad paugupealt paremateks. Ometi saaksid neist lihtsalt Suurema Palgaga Pedagoogid.

Koolitee

Piret Tali,
toimetaja

Kvaliteedi osas nihet ei toimu.

Miks ikkagi oli mõnes koolitunnis eriliselt loll loll olla, teises mitte? Igava inimese antud tundides õpivad valdavalt igavad ja nohikud. Nemad õpivad aga iga ilmaga.

Marumeelset mürsikut, rääkimata enesekesksest keskkooliealisest peab aga oskama kõita. Rääkida temaga nii, et tal oleks huvitav – õpetamine isenesest on ju kahepoolne tegevus. Isegi Tootse köidab maakera, kui neile sellest arusaadavalt rääkida.

Ükskõik millist ainet on mul olnud huvitav õppida eelkõige isiksusest, kelle maitset, hinnanguid, aga ka professionaalsust ma sajaprotsendiliselt hindan ja usaldan.

Inimene, kes kateedris kõneldes mõtleb ainult kesisest palgast, on sama odav kui näitleja, kes on laval mõtetega ikka veel tasumata korteriüüri juures. Antiikkunstist kõnelemine on sel juhul võlts. Asjatu oleks sealt otsida südant või hinge.

Sellise töö kohta öeldakse "haltuura" ning sellist näitlejat võib pidada läbikukkunuks. Õpetajast rääkimata. Noorus aga valetamist ei salli.